

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE INSTRUMENTO (I-VIII) (Tuba)
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO Decreto 163/2015, do 29 de outubro)
CURSO 2022/23

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
DISCIPLINA INSTRUMENTO (I-VIII)											
ESPECIALIDADE:	INTERPRETACIÓN								ITINERARIOS:	TUBA	
CARÁCTER:	MATERIA OBRIGATORIA ESPECIFICA								TIPO DE CLASE:	INDIVIDUAL	
DEPARTAMENTO:	Vento-metal								XEFE DE DPTO.:	Gonzalo Sánchez García	
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Javier Monteagudo Mañas	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1.5	
ECTS/CUAD.	9	9	9	9	10	10	10	12	Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS								EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA	
	Javier Monteagudo Mañas								j.monteagudo@edu.xunta.gal	Venres 10h-11h	

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR: Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.	
COÑECEMENTOS PREVIOS: Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos do cuatrimestre anterior.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015, do 29 de outubro	

3. OBXECTIVOS	
DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Adquirir e desenvolver as estratexias oportunas de maneira que o alumnado sexa consciente das súas propias capacidades a fin de trazarse metas susceptibles de ser alcanzadas.	Todas as competencias recollidas neste documento están relacionadas con todos os obxectivos aquí reflectidos.
2. Consolidar hábitos positivos de estudo que fomenten valores como o traballo, a disciplina e a autocrítica como base para unha formación de calidade.	
3. Desenvolver a técnica, establecendo hábitos positivos que outorguen control sobre a calidade sonora, emisión do son, articulación, rexistro, dinámicas e	

afinación, e poder utilízalos con autonomía.	
4. Desenvolver conexións entre o repertorio que se interpreta e os coñecementos doutras áreas do ámbito musical tales como o análises, a historia e a arte.	
5. Adquirir ou reforzar coñecementos psicofísicos que reforcen as habilidades técnicas en desenvolvemento, tales como os mecanismos de respiración intrínsecos á produción do son.	
6. Asimilar a interpretación en público como un elemento positivo a fin de adquirir autocontrol no escenario, poñendo en práctica diferentes técnicas que axuden na concentración e a preparación mental.	
7. Interpretar con rigor estilístico repertorio de diferentes épocas e estilos, adecuado ao propio nivel técnico e fundamentado en coñecementos teóricos.	
8. Potenciar a práctica da lectura a primeira vista a fin de utilizala no coñecemento de novo repertorio, así como da improvisación para o fomento da imaxinación e creatividade propias.	
9. Coñecer e aplicar unha adecuada educación postural, as súas aplicacións e beneficios na aprendizaxe e interpretación instrumental.	
10. Estimular a memoria a través das ferramentas pertinentes e o desenvolvemento constante da devandita capacidade.	

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS POR CUADRIMESTRE
Fundamentos técnicos xenerais do instrumento.	<ul style="list-style-type: none"> - Perfeccionamento das capacidades artística, musical e técnica, que permitan abordar a interpretación do repertorio máis representativo do instrumento. - Lograr o entendemento do concepto fundamental da aula de tuba e bombardino: <i>Song and Wind</i> (Arnold Jacobs). - Perfeccionamento da igualdade sonora e do timbre nos diferentes rexistros. O son como a materia prima da música. - Práctica de exercicios que permitan desenvolver a capacidade do control do aire. - Comprensión da respiración nos instrumentos de vento metal. - Perfeccionamento da educación auditiva. - Práctica de exercicios que permitan desenvolver a afinación tanto só como en conxunto. - Práctica de exercicios relacionados coa relaxación e o control do corpo a través dunha correcta actitude mental que nos facilite enfrontarnos á interpretación en público. - Perfeccionamento da lectura a primeira vista e da transposición. 	16
Interpretación de obras de carácter solista, desde o renacemento ata o período contemporáneo.	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolvemento da capacidade de memorizar unha obra ou fragmento do repertorio. - Perfeccionamento das capacidades artística, musical e técnica, que permitan abordar a interpretación do repertorio máis representativo do instrumento. 	16
Lectura do corpus bibliográfico da especialidade instrumental.	<ul style="list-style-type: none"> - Análises musical aplicado. - Lectura e debates orais. - Traballo escrito e exposición oral. 	16
TOTAL SESIÓNS POR CUADRIMESTRE:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA
CUADRIMESTRE: I-IV

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias	1		1
Probas da avaliación	1		1
Clases práctico-teóricas	21		21
Práctica individual		223	223
Investigación sobre o repertorio e lectura da bibliografía		10	10
Audicións e concertos	4		4
Actividades complementarias		10	10
TOTAL HORAS:			270

CUADRIMESTRE: V-VII

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias	1		1
Probas da avaliación	1		1
Clases práctico-teóricas	21		21
Práctica individual		233	233
Investigación sobre o repertorio e lectura da bibliografía		20	20
Audicións e concertos	4		4
Actividades complementarias		20	20
TOTAL HORAS:			300

CUADRIMESTRE: VIII

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias	1		1
Probas da avaliación	1		1
Clases práctico-teóricas	21		21
Práctica individual		283	283
Investigación sobre o repertorio e lectura da bibliografía		30	30
Audicións e concertos	4		4
Actividades complementarias		20	20
TOTAL HORAS:			360

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Control do traballo no presencial e rendemento na aula	<ul style="list-style-type: none"> - Amosar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos, interpretativos e musicais. - Amosar dominio técnico do instrumento na execución de exercicios, estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais e artísticos. 	EI1, EI5, EI6, EI10, X1, X3, X6, X8, T1, T2, T3, EI4, EI5, EI6, EI10	40%
Audicións públicas e exame	Interpretación musical de obras e dominio técnico do instrumento na execución en público e diante dun tribunal.	T1, T2, T3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, EI4, EI5, EI6, EI10	40%
Conduta	<ul style="list-style-type: none"> - Observación directa e rúbricas da avaliación: opinión, valores, habilidades sociais e directivas, conduta, integración, etc. - Actividades complementarias. 	T1, T2, T3, T4, T6, T8, T11, T13, T14, T15, T16, T17; X2, X10, X16, X24, X26; E2, E6, E10	20%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Control do traballo no presencial e rendemento na aula	<ul style="list-style-type: none"> - Amosar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos, interpretativos e musicais. - Amosar dominio técnico do instrumento na execución de exercicios, estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais e artísticos 	EI1, EI5, EI6, EI10, X1, X3, X6, X8, T1, T2, T3, EI4, EI5, EI6, EI10	20%
Audicións públicas e exame	Interpretación musical de 3 obras e dominio técnico do instrumento na execución en público e diante dun tribunal.	Todas as competencias recollidas neste documento	60%
Conduta	<ul style="list-style-type: none"> - Observación directa e rúbricas da avaliación: opinión, valores, habilidades sociais e directivas, conduta, integración, etc. - Actividades complementarias. 	T1, T2, T3, T4, T6, T8, T11, T13, T14, T15, T16, T17; X2, X10, X16, X24, X26; E2, E6, E10	20%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) <i>(con máis de 3 faltas o alumno perde a avaliación continua)</i>			
Audicións públicas e exame	Interpretación musical de obras e dominio técnico do instrumento na execución en público e diante dun tribunal.	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Audicións públicas e exame	Interpretación musical de obras e dominio técnico do instrumento na execución en público e diante dun tribunal.	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
Observacións: As actividades complementarias inclúen master-clases, participación en concertos, asistencia a actividades culturais organizadas polo departamento, formación interdisciplinaria, etc. Como estas actividades se levarán a cabo fose do centro e do horario lectivo, non serán obrigatorias pero si tidas en conta para a avaliación final.			

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:

Cualificarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 21 de novembro de 2016, Artigo 31)

0-4,9: Suspenso

5,0-6,9: Aprobado

7,00-8,9: Notable

9,00-10: Sobresaliente

A Mención de “Matrícula de Honra” poderá ser outorgada a alumnos ou alumnas que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder o 20% de alumnos/as matriculados/as nunha materia no correspondente curso académico, non sendo que o número de alumnos/as matriculados/as sexa inferior a 20, caso en que se poderá conceder unha soa matrícula de honra

Para a obtención da matrícula de honra, en caso de haber máis aspirantes que número de matrículas a outorgar, realizarase unha proba específica que consistirá en tres lecturas a primeira vista e tres transportes, e será xulgada por alomenos tres membros do departamento.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Partituras e bibliografía	<p>TUBA BAIXA E CONTRABAIXA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arban, J.B.: Método completo para trompeta. - Blazhevich, V.: 70 studies for BB flat tuba - Blazhevich, V.: Tuba Interpretations - Bobo, R.: Mastering the tuba - Borgdogni, M.: 43 Bel canto studies for tuba - Clarke, H.L.: Estudios de técnica para trompeta - Grigoriev, B.: 78 Studies for tuba - Stamp, J.: Warm-ups and studies - Tyrell, H.W.: 40 Advanced studies for Bb bass - Vasiliev, S.: 24 melodious etudes for tuba 	<p>TUBA TENOR:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arban, J.B.: Método completo para trompeta. - Bitsch, M.: Vingt Études pour trompette - Clarke, H.L.: Estudios de técnica para trompeta. - Stamp, J.: Warm-ups and studies - Thibaud, P.: Douze Etudes de Vitruosité pour trompette - Vizzutti, A.: Trumpet method. Book one
Obras e concertos	<p>TUBA BAIXA E CONTRABAIXA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arutiunian, A.: Concerto for tuba and orchestra - Bach, J.S.: Suite para cello - Bozza, E.: Concertino pour tuba en ut et orchestre - Brahms, J.: Vier ernste Gesänge - Broughton, Bruce: Mosey, for tuba and piano - Broughton, Bruce: Sonata for tuba and piano - Ecclès, Henry: Sonate pour violon seule et la basse - Ewazen, E.: Concerto for tuba 	<p>TUBA TENOR:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bowen, B.: Euphonium Music - Cosma, V.: Euphonium Conceto - Curnow, J.: Symphonic Variants - Gillingham, D.: Blue Lake Fantasies - Goland: Euphonium Concerto - Grady, M.T.: Soliloquy - Horovitz, J.: Euphonium Concerto - Ponchielli, A.: Concerto for Euphonium

	<ul style="list-style-type: none"> - Ellerby, Martin: Tuba concerto - Gregson, E: Alarum, for tuba solo - Gregson, E: Tuba Concerto - Gubaidulina, Sofia: Lamento, for tuba and piano - Hindemith, P: Sonate para tuba - Holmboe, Vagn: Concerto per tuba - Holmboe, Vagn: Sonata - Jevtic, I: Concerto for tuba and symphony orchestra - Kagel, Mauricio: Mirum, for tuba - Kellaway, Roger: Songs of Ascent, for tuba and orchestra - Koch, E: Concerto for tuba and strings - Koetsier, J: Concertino für tuba und streichorchester - Lebedjew, A: Konzert Nr. 1, für Tuba und Orchester - Linkola, J: Concerto for tuba and orchestra - Lundquist, T.I: Landscape, for tuba and strings - Madsen, Trygve: Sonata for tuba and piano - Masson, Askell: Boreas, for tuba solo - Monti, V: Czardas - Nørholm, Ib: Tea for tuba - Penderecki, K: Capriccio, for tuba solo - Persichetti, V: Serenade No.12, for tuba solo - Plog, A.: Three miniatures for tuba and wind ensemble - Raum, E: Sweet dances, solo tuba - Russell, Armand: Suite concertante for tuba and woodwind quintet - Schmidt, Ole: Concerto for tuba and orchestra - Siekmann, Frank H: Parable, tuba and piano - Stevens, John: Remembrance for tuba alone - Stevens, John: Salve Venere, Salve Marte, for solo tuba - Strukow, V: Concerto for tuba and orchestra - Strukow, V: Elégie, für tuba und klavier - Sturzenegger, K: Tuba mirum spargens sonum. - Szentpali, R: Ballade, solo tuba and string quartet - Szentpali, R: Concerto for solo tuba and orchestra - Wilhelm, R: Concertino for tuba - Williams, R.V.: Concerto for bass tuba and orchestra 	<ul style="list-style-type: none"> - Stevens, J.: Soliloquies - Wiggins, C.: Soliloquy - Yuste, M.: Solo de Concurso
Outros materiais	<ul style="list-style-type: none"> - Bevan, C. (1978): <i>The Tuba Family</i>. Faber and Faber. - Frederiksen, B. (1996): <i>Arnold Jacobs: Song and Wind</i>. WindSong Press Limited - Herbert, T. y Wallace, J.: <i>Brass Instruments</i>, Cambridge University Press - Nelson, B. (2006): <i>Also Sprach Arnold Jacobs. A developmental guide for brass wind musicians</i>. Mindelheim 	
Observacións: as obras aquí marcadas son orientadoras e poden engadirse outras.		

9. OBSERVACIÓNS XENERAIS

- O titulado superior en música, especialidade de interpretación, deberá ser un profesional cualificado cun dominio completo das técnicas de interpretación do instrumento e o seu repertorio, e se é o caso, de instrumentos complementarios.
- Deberá estar preparado para exercer un labor interpretativo de alto nivel de acordo coas características da súa modalidade e especialización, tanto no papel de solista coma formando parte dun conxunto, así como, se é o caso, na súa condición de intérprete acompañante de música e de danza. Deberá coñecer as características técnicas e acústicas do seu instrumento, aprofundando no seu desenvolvemento histórico.
- Deberá ter formación para o exercicio da análise e do pensamento musical, e dispoñer dunha sólida formación metodolóxica e humanística que lle axude na tarefa de investigación afín ao exercicio da súa profesión.